
Informe sobre la retolació de carrers en València

Autor: Css. Llegat Històric i Artístic
Aprovació: Ple, 25 novembre 2024

Antecedents

En data 4 de juliol de 2024 es va rebre al Consell Valencià de Cultura una petició de l'Ajuntament de València mitjançant la Regidoria de Patrimoni Cultural demanant l'elaboració d'un informe donada la naturalesa consultiva d'aquesta institució segons determina la llei 4/89 de Patrimoni Cultural valencià, sobre una primera elaboració d'un "Catàleg de plaques de carrers i places de la ciutat de València" elaborat en novembre de 2021 per Luis Fernández i Gimeno.

La Presidenta encarregà a la Comissió de Llegat la seua elaboració, encàrrec de que se'n deriva el present informe.

Contingut

La petició venia acompanyada de dos annexes, l'un el Catàleg Preliminar de Plaques i el segon, un Estudi Preliminar exposant les raons de la seua elaboració i el mètode emprat per a l'elaboració del primer.

Exposem resumidament el contingut d'ambdós.

El Catàleg Preliminar està conformat per un llistat de 307 elements o plaques de retolació de carrers que compren des d'El segle XVIII a la postguerra Civil, dividit en 9 etapes temporals que conclouen als anys 70 del segle passat.

Està acuradament reportat cada element o placa amb fotografia i referència de carrer on s'hi troba.

L'Estudi Preliminar s'articula en sentit històric des del segle XVIII, fins el final de la Dictadura i exposa com la retolació ha mutat o canviat al compàs de les propostes polítiques dominants en cada moment així com dels seus patrons culturals adherits.

A més, importantíssims elements, s'aporta notícia de la materialitat de les plaques, l'estil tipogràfic i l'autoria i taller on es varen produir.

Conclou amb un plany referit a la implantació als 70 del XX de plaques metàl·liques que trenquen clarament un sistema de retolació d'arrels preindustrials i que hauria d'ésser protegit pel seus valors patrimonials.

Recomanacions

La proposta de Catàleg te como indica el seu nom un valor preliminar cosa què fa pensar en que a tenor d'ulteriors aportacions puga créixer i ampliar-se tant per el nombre d'elements com per l'abast territorial, vist què arreplega plaques del centre històric de la Ciutat i d'alguns dels 14 municipis absorbits al últim terç del XIX, i no queda clar si hi son tots.

Cal fer esment el treball desenvolupat en el Pla Especial de Protecció de Ciutat Vella de 2020 on s'hi troben elements que caracteritzen el paisatge de Ciutat Vella de distinta naturalesa, procedència i època, la majoria d'ells sobre les fronteres dels edificis, encara que també hi ha alguns en l'espai lliure públic.

No queda expressa la compatibilitat o inserció del Catàleg que se'ns presenta amb el ja aprovat en 2020.

Cara a l'elaboració d'un Catàleg d'acord amb les pautes de la legislació urbanística i patrimonial caldria, i es troba a faltar, expressar el grau de protecció que el conjunt i cada placa hauria de rebre, tasca tal vegada posposada a una ulterior elaboració.

Valoració

La proposta de Catàleg Preliminar és una mostra de bona voluntat patrimonial i hauria de ser considerada favorablement més enllà de la necessària extensió a la totalitat de nuclis històrics del que avui coneixem com a Ciutat de València i del seu ajust normatiu a la legislació patrimonial i urbanístic.

Aquest informe es lliurarà al protocol habitual i al peticionari, l'Ajuntament de València.